

Til lovforslag nr. L 56. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 12. december 1988

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Ændrede regler for overgang fra deltids- til fuldtidsforsikring, deltidsforsikring ved delpension m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danske Husmandsforeninger,

De danske Landboforeninger,

Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark, HK,

Jord- og Betonarbejdernes Fagforening,

Journalisternes Arbejdsløshedskasse og

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

En tidligere henvendelse fra De Samvirken- de Invalideorganisationer er optrykt som bilag til denne betænkning.

Der er af arbejdsministeren, af et flertal og forskellige mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med det af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *flertal inden for mindretallet* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) udtaler:

Der er fortsat en række arbejdsløshedskas-

ser, der ikke har en deltidsforsikringsordning, og som ikke ønsker at indføre en sådan.

Dette forhold begrænser i høj grad den enkelte borgers frie ret og mulighed for at vælge delpensionsordning.

Det er derfor meget overraskende, at Fremskridtspartiet sammen med Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti skal forhindre de 10 pct. af a-kasemedlemmerne i at få de samme rettigheder, som de øvrige ca. 90 procent har. Dette vil skade mulighederne for at gå på delpension for en stor gruppe lønmodtagere.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og/eller tiltrådte ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og/eller tiltrådte ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (SF):

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:
 »01. I § 41, stk. 1, nr. 3, litra a, ændres ordene »mere end 300 timer« til: »mere end 280 timer«.

Af et flertal (S, SF, og FP):

2) Nr. 5 udgår.

Af et mindretal (SF):

3) Efter nr. 5 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 67, stk. 1, ændres ordene »højst 30 timer« til: »højst 28 timer«, og i stk. 2 ændres ordene »højst 300 timer« til: »højst 280 timer«.

4) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 68, stk. 3, ændres ordene »30 timer« til: »28 timer«.

Af et mindretal (FP), tiltrådt af et mindretal (SF):

5) Nr. 9 affattes således:

»9. § 75 b, stk. 6, 2. pkt., affattes således:
 »Dog kan efterløn ydes til medlemmer, der oppebærer invaliditetsydelse.«

Af et mindretal (FP):

6) Nr. 15 udgår.

Til § 2

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af FP):

7) Som nyt stk. 2 indsættes:

»Stk. 2. Bestemmelsen i § 1, nr. 7, har virkning fra den 12. oktober 1988.«

Bemærkninger

Til nr. 1, 3 og 4

Som følge af de senere års arbejdstidsnedsættelse bør såvel grænsen deltid/fuldtid som arbejdskravet ved indmeldelse reguleres i overensstemmelse hermed. Ved etablering af deltidforsikring var den ugentlige arbejdstid

41¼, dvs. man fastsatte deltid til 30/41¼. Nu er arbejdstiden nedsat til 38 timer, dvs. 30/38 udgør en langt større del af fuldbeskæftigelse end forudsat. Derfor bør man nedsætte de 30 timer til 28 timer.

Til nr. 2

Et flertal inden for flertallet (S og SF) begrundet ændringsforslaget sådan:

Det foreslås, at bestemmelsen udgår for at skabe overensstemmelse mellem de kollektive overenskomster på arbejdsmarkedet og de regler, som regulerer arbejdsløsheds-kassernes virke.

Et mindretal inden for flertallet (FP) begrundet ændringsforslaget sådan:

Fremskridtspartiet ser ikke i det foreliggende tilfælde tilstrækkelig anledning til at bryde sædvanen om, at loven ikke skal ændre vedtægter for en a-kasse på en måde, så lovgiver optræder som en hund i et spil kegler.

Til nr. 5

Handicappede efterlønsmodtagere bevarer stort set de særudgifter, som deres handicap indebærer, og de skal derfor også bevare den invaliditetsydelse, som er beregnet til delvis at dække disse særlige udgifter. Socialministeren har meddelt udvalget, at merudgiften ved ændringsforslagets vedtagelse vil være knap 4 mio. kr. årligt. (Dette skøn blev afgivet i forbindelse med udvalgets behandling af et tilsvarende ændringsforslag til L 49 af 28. oktober 1987).

Til nr. 6

Spørgsmålet om adgang til at oppebære dansk socialhjælp for folk med udlandstilknytning bør i detaljeret grad løses direkte af lovtæksten og i øvrigt indskrænkes i forhold til gældende ret.

Til nr. 7

Det foreslås, at de ændrede regler om overgang fra deltids- til fuldtidsforsikring træder i kraft på datoen for lovforslagets fremsættelse, idet det fremskynder den administrative lettelse for arbejdsløsheds-kasserne.

Pia Christmas-Møller (KF) Kirkegaard (KF) Connie Hedegaard (KF) Jens Peter Jensen (V)

Traberg Smidt (V) Glistrup (FP) Jørgen Estrup (RV)

Bollmann (CD) fmd. Glønborg (KRF) Jytte Andersen (S) Bakholt (S)

Søren B. Jørgensen (S) nfmd. Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Carsten Andersen (SF)

Lilli Gyldenkilde (SF) Ole Henriksen (SF)

DE SAMVIRKENDE INVALIDEORGANISATIONER

Bilag

København, den 17. november 1987

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

Christiansborg

1218 København K

Vedrørende: ændring af lov om om arbejdsløshedsforsikring m.v.

De Samvirkende Invalideorganisationer til-
lader sig herved høfligst at fremkomme med
nogle synspunkter specielt vedrørende det i
ovennævnte lovændringsforslag indeholdte
forslag om hørehæmmedes adgang til efterløn
og bevarelse af invaliditetsydelsen.

De Samvirkende Invalideorganisationer har
arbejdet med dette spørgsmål helt siden efter-
løen blev indført, og vi glæder os derfor meget
over, at der ved Folketingets 1. behandling af
dette spørgsmål fremkom positive meldinger
fra alle partier, og sagen skulle herefter forhå-
bentlig kunne finde en lykkelig udgang.

Under Folketingets 1. behandling blev der
fra flere sider peget på, at den foreslåede æn-
dring måske burde omfatte andre grupper end
hørehæmmede, og i den anledning skal De
Samvirkende Invalideorganisationer fremføre
følgende synspunkter:

Invaliditetsydelsen, som gennemførtes for
godt 25 år siden, blev vedtaget ud fra en forud-
sætning om, at personer med et alvorligt er-
hvervsevnetab alligevel ind imellem var i stand
til at bestride et erhverv, hvorved indtjeningen
var så høj, at pension alene af den grund ikke
kunne opnås eller opretholdes. Invaliditets-
ydelsen skulle så udgøre en kompenserende
ydelse.

Tankegangen var den, at personer som op-
fyldte de lægelige forudsætninger for opnåelse
af mellemste førtidspension, eller for den sags
skyld højeste førtidspension, ville kunne være
så handicappede, at en almindelig tilknytning
til arbejdsmarkedet var udelukket. Det kunne
derimod dog ikke udelukkes, at man enten gen-
nem en kvalificeret revalidering eller ved en

særdeles selektiv placering kunne finde frem til
en erhvervsmæssig beskæftigelse med normal
løn.

Uanset at man således på sin vis var på ar-
bejdsmarkedet på almindelige vilkår, var det
klart at der i større eller mindre udstrækning
kunne være en række særlige problemer som
kunne løses ved hjælp af denne kontantydelse,
og ligeledes var det klart, at de fleste modtagere
af invaliditetsydelsen ville være i en situation,
hvor et normalt karriereforløb var udelukket.

Invaliditetsydelsen var således som det
fremgår nært forbundet med erhvervsmæssig
beskæftigelse, og det har da også været praksis,
at der ved erhvervsbeskæftigelsens ophør før
de 67 år, har kunnet finde en konvertering af
invaliditetsydelsen til førtidspensionen sted,
uden større problemer.

På et senere tidspunkt modtog Folketinget
en tilføjelse til bestemmelsen om invaliditets-
ydelsen, gående ud på, at personer, med svær
høreskade og derfor svære kontaktproblemer,
kunne tildeles invaliditetsydelse for derigen-
nem at få en beskeden hjælp til personlig assi-
stance til afhjælpning af disse kontaktvanske-
ligheder.

Der er her naturligvis ikke tale om en er-
hvervsrelateret ydelse, idet kontaktvanskelig-
heder selvsagt består uanset om man er i er-
hverv eller ej, og dette forhold er baggrunden
for, at De Samvirkende Invalideorganisationer
stedse har argumenteret for, at hørehæmmede
skulle kunne bevare invaliditetsydelsen efter
overgang til efterløn, selvom der herved opstår
et sammenstød mellem en arbejdsmarkedspoli-
tisk og en socialpolitisk ydelse.

I pensionslovgivningen findes bestemmelser om, at der til pensionen kan ydes bistands- eller plejetillæg. Disse tillæg ydes, hvis pågældende har nogle helt personlige vanskeligheder der medfører et behov for personlig bistand eller vedvarende pleje.

Tillæggene kan i medfør af gældende lov ydes til modtagere af invaliditetsydelse, men tillæggene kan ikke stå alene, og det betyder at en person med invaliditetsydelse med f.eks. bistandstillæg samt ønske om at overgå til efterløn, og der er altså ikke tale om hørehæmmede, vil miste ikke alene invaliditetsydelsen, men også sit bistandstillæg, uanset at dette tillæg ikke er erhvervsrelateret. Det drejer sig om et tillæg som for tiden udgør ca. kr. 1.500,00 pr. måned. Hertil kommer den ikke uvæsentlige ting,

at dette tillæg er skattefrit, og er der tale om en enlig, giver det ret til forhøjet persontillæg ved beregning af indkomstkatten.

Endvidere er det sådan, at dette tillæg kan tages med over, når man bliver folkepensionist.

Uanset at dette sidstnævnte problem ikke vedr. Arbejdsmarkedsudvalget direkte, håber vi om ikke andet, at man positivt vil henlede Socialudvalgets opmærksomhed på problemet.

Skulle man i øvrigt beslutte sig for at medinddrage andre grupper end hørehæmmede i en lovændring, skal vi naturligvis ikke protestere herimod.

Vi håber meget at den positive holdning som kom til udtryk ved 1. behandlingen må føre til en hurtig løsning på problemerne.

Med venlig hilsen

Svend Jensen